

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/153/2021
Identifikačné číslo spisu:	1115211598
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1115211598.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovcej, v spore žalobcu: W.. H. W., nar. XX. U. XXXX, bytom S. XXX/X, W., Č. H., zastúpený JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, advokátkou so sídlom Na Priekope č. 17/13, Žilina, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o vydanie vecí, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/128/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2020, sp. zn. 7Co/218/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Žalobca žalobou, podanou 24. apríla 2015 na Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“), sa domáhal vydania osobného motorového vozidla JAGUAR XF V6D 3,0, r. z. XBX XXXX, rok výroby 2011, VIN kód X. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoju žalobu odôvodnil tým, že motorové vozidlo nadobudnuté na základe kúpnej zmluvy bolo dňa 15.12.2012 o 20,00 hod. pracovníkmi Okresného riaditeľstva v Malackách zadržané z dôvodu, že predmetné motorové vozidlo malo byť ukradnuté v Taliansku. Dňa 23.01.2013 žalobca osobne prevzal písomnosť „Odporúčanie na uplatnenie vlastníckeho práva“ zo dňa 22.01.2013, vydané v zmysle ust. § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore v platnom znení (ďalej len „zák. č. 171/1993 Z. z.“), kde mu bolo oznámené, že v lehote 60 dní odo dňa doručenia tejto písomnosti si môže uplatniť vlastnícke právo k zaistenému motorovému vozidlu na príslušnom súde.

2.1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 21. marca 2017, č. k. 9C/128/2015-52, uložil žalovanej povinnosť vydať žalobcovi osobné motorové vozidlo JAGUAR XF V6D 3,0, r. z. XBX XXXX, rok výroby 2011, VIN kód X. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podľa okresného súdu žalobca v danom prípade preukázal svoje vlastnícke právo k motorovému vozidlu, ktoré bolo dňa 15.12.2012 pracovníkmi Okresného riaditeľstva

Policajného zboru v Malackách zaistené v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. Súd mal tiež preukázať, že spoločnosť Y. X. I. C. XXXX/X H. XXXXX-W., ani príslušné orgány nepredložili žiadny relevantný doklad preukazujúci vlastnícke právo k tomuto vozidlu osoby, odlišnej od žalobcu, a preto žalobe vyhovel.

2.2. Súd sa nestotožnil ani s jednou z námietok žalovanej o tom, že nie je vo veci pasívne vecne legitimovaná v prípadoch určenia vlastníckeho práva k zaistenému vozidlu. Ani ďalšie výhrady žalovanej neboli súdom považované za opodstatnené.

3.1. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 29. apríla 2020, sp. zn. 7Co/218/2018, napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Odvolací súd zdôraznil, že obsahové náležitosti odvolania sú uvedené v ustanovení § 127 ods. 1 v spojení s § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vychádzajúc z obsahu odvolania (§ 123 ods. 1, § 124 ods. 1, § 378 ods. 1 CSP) mal za jednoznačné, že žalovaná ním namietala správnosť právneho posúdenia veci, t. j. v podanom odvolaní uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, a to vo vzťahu k výroku o veci samej a i vo vzťahu k výroku o trovách konania. Na základe uvedeného sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorý v priebehu odvolacieho konania poukazoval na to, že odvolanie podané žalovanou neobsahuje všetky esenciálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 363 CSP a žiadal, aby odvolací súd odvolanie podľa § 386 písm. d/ CSP odmietol.

3.2. Odvolací súd využil postup upravený v ustanovení § 382 CSP (výzvy stranám sporu na vyjadrenie sa k použitiu všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré nebolo pri rozhodovaní súdom prvej inštancie použité). Predmetom daného konania bola podľa neho žaloba na vydanie veci uplatnená žalobcom podľa § 80 písm. b/ O.s.p. V zmysle ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, žaloba o vydanie veci môže byť úspešná len za splnenia dvoch predpokladov, a to, že žalobca preukáže svoje vlastnícke právo k veci, ktorej vydania sa domáha a ak sa preukáže, že žalovaný mu vec zdržuje neprávom. Krajský súd zaoberajúc sa otázkou pasívnej vecnej legitimácie žalovanej, ktorú označil žalobca v žalobe, poukázal na ustanovenie § 21 ods. 9 veta posledná zákona č. 171/1993 Z. z., riešiace dôsledok nečinnosti osoby, v lehote do 60 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia, si uplatniť vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde, v ktorom prípade sa zaistená vec stáva majetkom štátu a útvar Policajného zboru ju neodkladne odovzdá ministerstvu do správy. V posudzovanom prípade síce z vykonaného dokazovania vyplynulo, že takúto žalobu si žalobca v určenej lehote (dňa 23.3.2013) uplatnil na Okresnom súde Malacky, toto konanie však bolo bez meritórneho prejednania veci zastavené z dôvodu, že „v žalobe označený žalovaný - Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Malackách nemá právnu subjektivitu, keď právnu subjektivitu na konanie o podanej žalobe má iba Ministerstvo vnútra SR.“ Za stavu, ak v konaní o predmete konania v posudzovanej veci nebolo tvrdené (a ani preukázané) podanie inej žaloby, v ktorej si osoby uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde, bolo v čase podania žaloby na vydanie veci, podanej dňa 24.4.2015 na Okresnom súde Bratislava I, motorové vozidlo JAGUAR XF V6D 3,0, r. z. XBX XXXX, rok výroby 2011, VIN kód X. v zmysle § 21 ods. 9 veta posledná zákona č. 171/1993 Z. z. síce majetkom štátu, avšak v správe Ministerstva vnútra SR, ktoré je právnickou osobou, vystupujúceho v občianskoprávných alebo obchodných vzťahoch samostatne a vo vlastnom mene. Súd zdôraznil, že postavenie Ministerstva vnútra SR nemožno zamieňať s postavením Slovenskej republiky, ktorá je v konaní zastúpená Ministerstvom vnútra a je potrebné rozlišovať, kedy štátny orgán koná v mene štátu, od prípadov, kedy koná vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Štát je v zásade vecne legitimovaný len vtedy, ak sú na jeho strane vytvorené predpoklady, aby sa stal nositeľom subjektívnych súkromných práv a povinností, t. j. ak to vyplýva priamo z právneho predpisu. V danej veci preto žalobcom označená žalovaná Slovenská republika, Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 32, Bratislava nie je nositeľom právnej povinnosti, ktorej uloženia sa žalobca v podanej žalobe domáha.

3.3. Odvolací súd doplnil, že i v prípade, ak by bola žaloba podaná proti pasívne vecne legitimovanému subjektu, nie sú podľa jeho názoru dané podmienky na vyhovieť žalobe. Súd prvej inštancie v rozhodnutí síce konštatoval, že žalobca k predmetnému motorovému vozidlu preukázal svoje vlastnícke právo, opomenul však, že práve vlastnícke právo k motorovému vozidlu je sporné (keďže vlastnícke právo k vozidlu si nárokuje jednak žalobca, ale aj ďalšia osoba, ktorá je príslušníkom Talianskej republiky) a za takejto situácie nie je možné ako prejudiciálnu otázku vyriešiť otázku vlastníckeho práva

k vozidlu, nakoľko sporovou stranou nebola druhá osoba, ktorá o sebe taktiež tvrdí, že je vlastníkom motorového vozidla a ktorá nemôže produkovať dôkazy za účelom preukázania svojho vlastníckeho práva k vozidlu alebo za účelom vylúčenia vlastníckeho práva žalobcu.

4.1. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru je dovolanie dôvodné, lebo napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Tvrdenie odvolacieho súdu, podľa ktorého žalovaná strana Slovenská republika - Ministerstvo vnútra SR nemá v spore pasívnu legitimitáciu, je nesprávnym právnym názorom odvolacieho súdu (body 22. - 29. odôvodnenia rozsudku). Samotný krajský súd v bode 35. odôvodnenia vlastného rozhodnutia tvrdí, že sporné vozidlo je majetkom štátu, ale napriek tomu zároveň tvrdí, že sporné vozidlo je v správe Ministerstva vnútra SR, pričom z tohto tvrdenia potom možno ustáliť, že pasívna legitimitácia v spore o vydanie motorového vozidla patrí Ministerstvu vnútra SR. Podľa názoru dovolateľa pri takomto tvrdení odvolacieho súdu nemôže byť úspešná vlastnícka žaloba proti správcovi veci, ale len proti vlastníkovi veci, ktorým podľa tvrdenia krajského súdu je Slovenská republika. Právne neobstoí ani tvrdenie odvolacieho súdu, podľa ktorého v okolnostiach prípadu prichádza do úvahy len žaloba o určenie vlastníckeho práva k spornému vozidlu. Zdôraznil, že žiadna iná právnická ani fyzická osoba si neuplatnila vlastnícke právo k spornému vozidlu, pretože za uplatnenie vlastníckeho práva nemožno považovať oznámenie o údajnej krádeži motorového vozidla. Podľa názoru dovolateľa žalovaná strana ani jednu z námietok v rámci konania o reivindikačnej žalobe neuplatnila, pričom sám preukázal svoje nesporné vlastnícke právo k spornému vozidlu riadnou kúpnu zmluvou. Doplnil, že v minulosti neúspešne podal aj určovaciu žalobu.

4.2. Podľa dovolateľa vo vzťahu k dôvodom odvolacieho súdu uvedeným v bode 36. odôvodnenia zamietajúceho rozsudku (žaloba mala smerovať proti osobe, ktorá ohlásila krádež) je nesporné, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí aplikoval nesprávny právny názor a bez relevantného vysvetlenia sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Poukázal pritom na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu z 26.07.2011, sp. zn. 4Cdo/87/2011.

4.3. Dovolateľ doplnil, že žalovaná strana neuviedla žiadne odvolacie dôvody vo svojom písomnom odvolaní zo dňa 10.05.2017, v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania, proti rozsudku okresného súdu. Odvolanie žalovanej strany proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9C/128/2015 z 21.03.2017 nemá náležitosti odvolania uvedené v ustanovení § 127 ods. 1 v spojení s § 363 C.s.p. Vymedzenie svojich odvolacích dôvodov žalovaná strana písomne podala - doplnenie odvolania až dňa 22.11.2018, čiže až po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd podľa žalobcu zjavne nerozlišuje pri akceptovaní postupu žalovanej pri podávaní odvolania (bod 20. odôvodnenia) odvolanie, ktoré v lehote vôbec nie je odôvodnené (tzv. blanketárne) a odvolanie, ktoré odôvodnené v zákonnej lehote síce je, ale nosné dôvody odvolania strana konania uvádza až po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odôvodneného odvolania.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odvolací súd v predmetnej právnej veci rozhodol zákonne a napadnuté rozhodnutie považuje za správne. Navrhla preto dovolanie zamietnuť.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, nie však dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. V ustanovení § 421 CSP je zakotvená záväznosť judikatúry ako nepriama záväznosť vyplývajúca z jej osobitnej povahy, kde rozpor s judikatúrou zakladá možnosť dovolacieho prieskumu. Prípustnosť dovolania je upravená tak, že je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

10. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie otázka skutková). Civilný sporový poriadok v § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Dovolať je povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. V danom prípade žalobca namietol tri oblasti, v ktorých odvolací súd pochybil, z ktorých vyvodil prípustnosť jeho dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

11.1. V súdnej veci žalobca vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania v prvom rade z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Najvyšší súd je toho názoru, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach.

11.2. Právnou úpravou dovolania v CSP sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

11.3. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o otázku skutkovú). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

12.1. Pokiaľ ide o prvú „tému“ žalobca uviedol, že odvolací súd nesprávne posúdil otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v predmetnom konaní.

12.2. V prejednávanej veci išlo o otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, na ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie žalobu zamietnuť, avšak dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod dostatočným spôsobom. V bode 16/ dovolania len uviedol, že je nesprávnym právnym názorom a vymedzil svoj názor, že žaloba mala smerovať proti vlastníkovi veci. Svoju argumentáciu nijako nepodložil, ani nepodporil ďalšími dôvodmi, prípadne odkazom na judikatúru, aj keď takýto postup vyžaduje i uplatnený dôvod prípustnosti dovolania § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V ďalších bodoch sa už venoval len otázke, či mal uplatniť svoje právo určovacou žalobou alebo reivindikačnou. Tu treba povedať, že odvolací súd svojim odôvodnením vyprovokoval reakciu žalobcu v tomto smere, ale to nič nemení na závere, že otázka, akou žalobou si mal svoje právo uplatniť, nie je otázkou, na ktorej odvolací súd svoje rozhodnutie založil (tým je otázka vecnej legitímácie) a nie je teda prípustným objektom dovolacieho prieskumu. Uvedená argumentácia týkajúca sa tak toho, či mal žalobca podať určovaciu alebo reivindikačnú žalobu, resp. to, či mal žalovať osobu, ktorá ohlásila krádež vozidla, ide v danej veci nad rámec nevyhnutých dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu. Je to skôr časť odôvodnenia pripojená ako obiter dictum, ktorou krajský súd podporil svoj právny názor ďalšími dôvodmi. Ak by v týchto čiastkových témach dospel odvolací súd k opačným záverom, nemalo by to na meritórne rozhodnutie zásadný (meniaci) vplyv, keďže nosným dôvodom zamietajúceho rozsudku bolo zistenie, že žalovaná nie je v predmetnej veci pasívne vecne legitimovaná. K tejto otázke (pasívnej vecnej legitímácie) však dovolanie neuvádza nič také, čo by mohlo naplňať vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 2 CSP.

13. Dovolená argumentácia dovolateľa tak nezodpovedá požiadavkám stanoveným v § 421 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 431 až § 435 CSP, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol (konkrétne) právnu otázku riešenú odvolacím súdom a ako ju odvolací súd riešil, ani to ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená. Dovolená poznávaná, že samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 431 až § 435 CSP.

14. K otázke vecnej legitímácie dovolací súd dodáva, že ani dovolateľ nespochybňuje, že v predmetnej veci nejde o žalobu v zmysle ustanovenia § 21 ods. 9 zákona o policajnom zbore, ale o „bežnú“ reivindikačnú žalobu podľa ustanovenia § 126 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

15. Pasívnu legitímáciu má pri týchto žalobách ten, kto má spornú vec fakticky vo svojej moci a hoci ju môže vydať, neprávom to odmieta urobiť. Predpokladom úspešnosti žaloby je tiež okolnosť, že žalovaný má spornú vec ku dňu podania žaloby u seba (Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011. str. 634). Pri žalobe o vydanie veci podľa ustanovenia § 126 Občianskeho zákonníka je teda potrebné žalovať osobu, u ktorej sa vec nachádza a nie vlastníka veci ako tvrdí žalobca v poslednej vete bodu 16/ dovolania.

16. Rovnako žalobca uznal, že v zmysle ustanovenia § 21 ods. 9 predposlednej vety zákona o policajnom zbore sa vlastníkom predmetného motorového vozidla stal štát, nakoľko si žalobca, ani iná osoba v určenej lehote správne neuplatnila svoje vlastnícke právo. Vec prešla do správy Ministerstva vnútra SR podľa zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu (pozri § 21 ods. 10 zákona o policajnom zbore).

17. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 278/1993 Z. z. správa majetku štátu je súhrn oprávnení a povinností správcu k tej časti majetku štátu, ktorý mu štát zveril do správy. Správca je oprávnený a povinný majetok štátu užívať na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním,

nakladať s ním podľa tohto zákona, udržiavať ho v riadnom stave, využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu a dbať, aby nedošlo najmä k jeho poškodeniu, strate, zneužitiu alebo zmenšeniu.

18. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, predmetné motorové vozidlo sa zo zákona stalo majetkom štátom a jeho správcom sa stalo Ministerstvo vnútra SR. Podľa citovaných ustanovení správou majetku štátu sa rozumejú oprávnenia o.i. nakladať s vecou podľa zákona, čo v danom prípade znamená, že ministerstvo má oprávnenie i vec držať u seba, prípadne ju v zmysle zákona vložiť do úschovy. Preto, ak mal žalobca za to, že mu je predmetné motorové vozidlo neoprávnene zadržované, po tom ako bolo v zmysle ustanovenia § 21 zákona o policajnom zbore zaistené, mal žalovať osobu, u ktorej sa vec nachádza, a to správcu predmetného (vtedy už) majetku štátu, ktorým je Ministerstvo vnútra SR.

19. Štát ako spôsobilého účastníka konania nemožno zamieňať s jeho rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú subjektivitu a vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene. Ministerstvo ako právnická osoba má samostatnú spôsobilosť mať práva a povinnosti vo všetkých sporoch, v ktorých je zo zákona nositeľom práv alebo povinností. Toto jeho postavenie nemožno zamieňať s postavením v iných veciach, v ktorých vystupuje len ako organizačná zložka štátu v jeho mene. Toto postavenie ministerstva nemožno zmiešavať, lebo len od správneho rozlíšenia v konkrétnom prípade závisí aj správne riešenie vecnej legitímácie v prejednávanom spore (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/11/2005, Zo súdnej praxe 4/2006).

20. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že dovolateľ síce v dovolaní uviedol, že dovolanie je prípustné v zmysle ustanovenia § 421 písm. a/ CSP, avšak žiadnu rozhodovaciu prax relevantnú z pohľadu CSP i súvisiacej judikatúry najvyššieho súdu neuviedol, pokiaľ sa mala týkať otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v danom spore. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu, názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

21. V ďalšej časti dovolania, kde dovolateľ namietal ako odvolací súd posúdil otázku toho, či mal svoje právo uplatniť reivindikačnou alebo určovacou žalobou a či mala byť stranou sporu i osoba, ktorá v Taliansku nahlásila krádež vozidla, dovolací súd odkazuje na svoje dôvody uvedené vyššie, keďže v tomto prípade ide o otázky, od ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo, a teda nie sú spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu. Taktiež nie je úplne jasné, prečo žalobca cituje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/87/2011, keď v súdnej veci išlo o reivindikačnú žalobu a predmetné rozhodnutie sa zaoberalo žalobou v zmysle § 21 ods. 9 zákona o policajnom zbore.

22. Dovolateľ napokon namietal, že akceptácia doplneného odôvodnenia odvolania po uplynutí zákonnej lehoty na podanie a odôvodnenie odvolania je v rozpore s princípom koncentrácie civilného konania a v rozpore s ústavou priznaného práva na spravodlivý proces, súčasťou ktorého je aj princíp rovnosti strán. Dovolací súd vychádzajúc z obsahu dovolania podľa § 124 CSP a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 zo dňa 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) sa zaoberal aj tým, či konanie odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie nie je postihnutou vadou konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

23. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

24. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

25.1. Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že predmetné podanie - odvolanie podané v zákonnej 15-dňovej lehote posúdil podľa obsahu a zistil, že obsahuje namietanú náležitosť - vecné odôvodnenie odvolania, ktorým bolo nesprávne posúdenie veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Súdci podľa obsahu predmetného podania má dovolací súd za to, že odvolací súd v tomto prípade postupoval správne a tým, že odvolanie posúdil podľa obsahu s tým, že zistil, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie, sa nedopustil neprípustnej svojvôle ani iného prešľapu proti zásadám koncentrácie konania a rovnosti účastníkov súdneho konania, ktorý by mal za následok porušenie práva na spravodlivý proces žalobcu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Záver o namietaní právneho posúdenia totiž odvolaciemu súdu vyplynul už z pôvodného prvého podania (odvolania) a nie z ďalších vyjadrení. Z odvolania na č. I. 58 je zrejmé, že žalovaná namietala, že situácia mala byť riešená určovacou žalobou a taktiež namietala, kto mal, resp. nemal byť „účastníkom konania“. Posúdiac odvolanie žalovanej podľa obsahu je možné vyvodiť záver, že namietala nesprávne právne posúdenie o.i. i nesprávne právne posúdenie pasívnej vecnej legitimácie. V situácii, keď je preskúmané právne posúdenie, je pre súd nemožné obísť otázku aktívnej a pasívnej vecnej legitimácie (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo/162/2020).

25.2. V súvislosti s údajným porušením zásady koncentrácie konania dáva dovolací súd do pozornosti, že konanie bolo začaté počas účinnosti O.s.p., pričom ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania nadobudli účinnosť až v priebehu konania nadobudnutím účinnosti CSP. Takúto situáciu rieši prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, na ktoré dovolací súd odkazuje.

25.3. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nezistil, že by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Dovolací súd s ohľadom na vyššie uvedené konštatuje, že dovolanie namietajúce nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pri prvej (vecná legitimácia) a druhej „dovolacej otázke“ (povaha žaloby, ktorá mala byť podaná resp. účasť osoby, ktorá ohlásila krádež vozidla v konaní) nie je prípustné a v časti týkajúcej sa tretej „dovolacej“ otázky (náležitosti odvolania) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

27. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že náhradu trov dovolacieho konania jej nepriznal, lebo preukázateľne v dovolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.